

KURIER DUSZNIICKI

INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

CO SIĘ CZYTA W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

CZAS NA PIERWSZE PODSUMOWANIA

Prosimy o wybaczenie, że w tym numerze nie ma zdjęć z imprez, które miały miejsce w Duszynkach. To jest nasz pierwszy numer po wyborach. W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku. W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

JESTEŚ W DUSZNIKACH I MASZ SWOJE ROLKI?

www.duszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Wigilia na Rynku

Po raz drugi duszynieccy zainicjowali wielki wigilijny obiad. W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Bezpieczeństwo Duszynki

Pracownicy policji z Duszynki-Zdrój, w ramach akcji "Bezpieczeństwo Duszynki", sprawdzili stan bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

Ponad 180 tys. na pracownice szkolne!

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.duszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Odszedł Ryszard Grzelakowski

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.duszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Mamy największy postęp inwestycyjny w Polsce!

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Dofinansowanie do wymiany pieca

www.duszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Odszedł Andrzej Merkur

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.duszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Skibusem do Zielenicy za darmo

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

MAMY REZERWĘ

Ponad 32 tys. dla WOŚP od Duszynki!

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Start w Duszynkach

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Wspieramy zdolnych sportowców! Złoty śnieg!

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Cena pandemii

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Tauron Duszynki Arena znowu w centrum uwagi

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

RELACJE NA ŻYWO Z TAURON DUSZYNKI ARENA DODAJĄ W TELEWIZJI POLSAT SPORT I EUROSPORT

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Remiza będzie jak nowa

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Kraina mlekiem płynąca?

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Fryderykowi by się podobało

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Vive l'amitié!

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Szansa na COS i gondolę dla Duszynki

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

ZMIENIAMY DUSZNIKI NA POKOLENIA!

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Diagnoza dodatkowa osłonowy?

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

Krzywa w górę

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

DUSZNIKI Z WAMI!

Душники з Вами!

KURIER DUSZNIICKI

INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Duszynki i Wami! Pomagamy sobie nawzajem! Festiwal i doroczny konkurs! www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Ruszył remont ulicy Podgórze

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

43 miliony na koncie

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Rusza nowa edycja budżetu obywatelskiego

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Odszedł Władysław Kolbusz

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

KURIER DUSZNIICKI
INFORMATOR SAMORZĄDOWY DUSZNIK-ZDRÓJU

Burmistrz Piotr Lewandowski złożył rezygnację

W tym czasie wszyscy mieszkańcy Duszynki-Zdrój przygotowują się do nowego roku.

www.visitduszynki.pl

Nasze 100 numerów

Tak, tak – to już sto miesięcy, czyli ponad 8 lat, „Kurier Duszniccki” informuje o poczynaniach dusznickiego samorządu, o istotnych dla mieszkańców decyzjach, ale też najważniejszych miejskich wydarzeniach.

Zanim pojawił się internet, a później jego media społecznościowe, jedynym sposobem na regularne docieranie z informacjami do ogółu mieszkańców niewielkich gmin było wydawanie samorządowego informatora, ewentualnie stała współpraca z gazetami lokalnymi, jeśli takowe były. W ramach współpracy można się było umówić np. na stronę samorządową w każdym numerze. Duszniczki miały taką w „Gazecie Gmin” w latach 1995–2004.

Współpraca na linii władze – niezależne media z oczywistych względów nigdy jednak nie jest łatwa. Wydawanie własnego informatora wymaga z kolei większego wysiłku i większych nakładów finansowych.

Wbrew obawom, rozpowszechnienie internetu nie spowodowało odejścia od słowa drukowanego. Wciąż spora część mieszkańców, wyborców, woli papier od ekranu lub po prostu nie korzysta z urządzeń elektronicznych i z sieci. Dla wielu publikacja w formie gazety ma wciąż większą wagę gatunkową od informacji z portali społecznościowych. Pamiętają o tym samorządowcy.

„Kurier Duszniccki” był już wydawany przez naszą gminę od września 2011 r. w szóstej kadencji samorządowej (2010–2014) za burmistrza Andrzeja Rymarczyka. Był formatu A4, a ostatnie wydanie, przedwyborcze, ukazało się w październiku 2014 r. i miało nr 30.

Wybory wygrał Piotr Lewandowski. Początkowo nie podjął kontynu-

acji „Kuriera”, licząc, że dogada się z wydawcą „Nowej Gazety Gmin” w kwestii publikacji dusznickiej strony samorządowej. To się nie udało, zatem burmistrz zdecydował o wznowieniu wydawania miejskiego informatora. Nazwa się nie zmieniła, za to zwiększył się format, zmieniła szata graficzna, z czasem także wzrosła objętość, zaś numeracja wydań rozpoczęła się od nowa.

Pierwszy numer odnowionego miesięcznika „Kurier Duszniccki” ukazał się we wrześniu 2015 r. Mijał prawie rok od rozpoczęcia kadencji, zaczęliśmy więc od podsumowania tego okresu. A później już na bieżąco przekazywaliśmy Państwu informacje o tym, co dzieje się w dusznickim samorządzie, zapowiadaliśmy i relacjonowaliśmy najważniejsze wydarzenia w samym mieście, rozmawialiśmy z samorządowcami oraz mieszkańcami wyróżniającymi się swoją aktywnością.

Wprowadzenie w sierpniu 2017 r. innowacyjnego elektronicznego systemu prowadzenia, internetowej transmisji oraz zapisu obrad bardzo ułatwiło i wprowadziło na nowy, lepszy poziom relacjonowanie prac rady miejskiej. A jej sesje to przecież esencja naszej gminnej demokracji. Na nich oraz na posiedzeniach komisji, które także są transmitowane, ściągają się poglądy i zapadają najważniejsze dla miasta decyzje. Nie każdy jednak ma czas oglądać wielogodzinne transmisje czy nagrania. Za to chyba każdy

może poświęcić 20-30 minut na lekturę. Warto zaglądać na łamy „Kuriera Dusznicckiego”, by nie opierać swojej wiedzy i swojej opinii jedynie na plotkach czy pyskówkach z mediów społecznościowych.

„Kurier” nie jest gazetą i nie zatrudnia choćby jednego dziennikarza na etacie. Jako informator nie stanowi też forum szerokiej dyskusji, wymiany poglądów. Siłą rzeczy jego łamy nie są więc na tyle pełnym zapisem życia miasta, jak by się może chciało. Jednak z pewnością będą stanowiły kiedyś istotne źródło wiedzy dla kolejnych pokoleń oraz dla badaczy dziejów naszej gminy. Sięgnijcie do numerów z 2015 r. Niby nie tak dawno, a kto by to wszystko pamiętał?

Już wkrótce wybory samorządowe. Jak nowo wybrane władze gminy będą chciały realizować swój obowiązek informacyjny wobec mieszkańców, czy będą kontynuować wydawanie „Kuriera Dusznicckiego”? Tego dowiemy się za kilka miesięcy.

Tymczasem serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy docenili naszą pracę.

redakcja

Starosta kłodzki wojewodą

Dotychczasowy starosta kłodzki Maciej Awizeń został w piątek 22 grudnia nowym wojewodą dolnośląskim. Zastąpił on na tym stanowisku Jarosława Obremskiego.

Premier Donald Tusk zdecydował, że wojewodą dolnośląskim zostanie Maciej Awizeń. Decyzję o powołaniu Awieża otrzymał od Tomasza Szymańskiego, wiceministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Formalne przekazanie urzędu z rąk ustępującego wojewody Jarosława Obremskiego (od 2019 r.) odbyło się 27 grudnia.

Maciej Awizeń urodził się w 1972 roku w Bystrzycy Kłodzkiej. Jest szefem struktur Platformy Obywatelskiej

w powiecie kłodzkim. Od 2010 r. był starostą kłodzkim. Wcześniej był radnym kłodzkim, a do 1998 r. dziennikarzem lokalnego tygodnika „Gazeta Prowincjonalna Ziemi Kłodzkiej”. Ukończył Uniwersytet Wrocławski.

Na stanowisko I Wicewojewody Dolnośląskiego powołał Piotra Kozdrowickiego, a II Wicewojewodą Dolnośląskim został Jacek Protasiewicz.

inf. UM

Maturzyści 2024

52 rocznik absolwentów dusznickiego liceum

Duszniczanie po raz kolejny zagrają z WOŚP

W niedzielę 28 stycznia wolontariusze wyjdą na miasto, by jak co roku kwestować na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

W Dworcu Chopina odbędą się występy artystyczne i licytacja fantów. Wystąpią m.in. dusznicka Schola Aniołeczki, grupa dzieci z dusznickiego przedszkola, zespoły Castle Dreams i Skład Nietradycyjny oraz niezawodny ksiądz Bogdan Skowroński. Orkiestrowa

impreza rozpocznie się o godz. 14:00 meczem młodych piłkarzy Pogoni Duszynki-Zdrój w Parku Zdrojowym.

Hasło tegorocznej akcji to „Płuca po pandemii. Gramy dla dzieci i dorosłych”. 32. Finał WOŚP będzie bowiem zbierał pieniądze na zakup sprzętu do diagnozowania, monitorowania i rehabilitacji chorób płuc pacjentów na oddziałach pulmonologicznych dla dzieci i dorosłych. Fundacja WOŚP planuje kupić urządzenia dla diagnostyki obrazowej, m.in. rezonanse magnetyczne i aparaty ultrasonograficzne, diagnostyki czynnościowej, m.in. polisomnografy i przenośne spirometry, diagnostyki endoskopowej,

m.in. systemy do badań bronchoskopowych w nawigacji wewnątrzskrzepowej i bronchoskopy, rehabilitacji, a także sprzęt do rehabilitacji pulmonologicznej wykorzystywanej w terapii chorych po przeszczepieniu płuc.

My, mieszkańcy Duszynki, z naszym sztabem na czele, mamy do pobicia rekord zbiórki z zeszłego roku wynoszący 37.018 zł. Dlatego już od samego rana szukajmy na ulicach naszego miasta wolontariuszy z puszkami.

DOK

72. SESJA RADY MIEJSKIEJ, 28 GRUDNIA

Ponad 70 milionów

– tyle w zaokrągleniu mają wynieść wydatki budżetu naszej gminy w 2024 r. Ruszy Wielopokoleniowa Strefa Aktywności, rozpocznie się wreszcie modernizacja ulic Zdrojowej i Wiejskiej, a najprawdopodobniej także Orzechowej, części Słowackiego, Wybickiego, Zamkowej i Zielonej. Będą też inne inwestycje. To wszystko bez złotówki zadłużenia.

Na ostatnią w roku sesję stawilo się dwanaścioro radnych, nieobecni: Stanisław Puchniak, Piotr Zilbert i Elżbieta Żulińska. Na wniosek przewodniczącej rady Aleksandry Hausner-Rosik do porządku obrad jednogłośnie wprowadzono punkt „przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Duszynkach-Zdroju na I kwartał 2024 r.”

Nikt nie zgłosił zapytań do dyrektorów jednostek gminy. „Wyjaśnienia dotyczące spraw poruszanych na ostatnich komisjach i sesji” przełożono na później z powodu chwilowej nieobecności zastępcy kierownika Referatu Techniczno-Inwestycyjnego Dariusza Kupca, który przygotowywał informacje dotyczące prowadzonych przez gminę inwestycji. Wobec tego przewodnicząca zarządziła krótką przerwę, po której przystąpiono do procedowania projektów uchwał.

Mniej, ale wciąż jest

■ **Uchwała w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.** Podstawą opracowania programu jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zagadnienia obejmowane programem były omawiane przez dyrektorkę Ośrodka Pomocy Społecznej Elżbietę Páluch na wspólnym posiedzeniu komisji w przeddzień sesji. Cele programu to przede wszystkim przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy domowej oraz wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwolą na sprawne działanie służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy, jak również umożliwią pracę ze sprawcami przemocy. Z danych dusznickiego OPS wynika, że po wzroście zarejestrowanych przypadków przemocy w okresie pandemii COVID-19, obecnie nastąpiło zmniejszenie zjawiska, co przekłada się na mniejszą liczbę prowadzonych procedur Niebieskiej Karty.

Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie.

Dzierżawy

■ Rada podjęła w ekspresowym tempie jedenaście uchwał w sprawie **wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości w dzierżawę na czas nieoznaczony oraz odstąpienia od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy.** Dotyczą one następujących nieruchomości (lub ich części):

» **działka nr 40/2, AM-2, obręb Zieleniec**, pow. 1.054 m kw., „na cele handlowe”. Uchwałę przyjęto ośmioma głosami, wstrzymali się od głosu Mieczysław Jakóbek, Wojciech Kuklis, Jarosław Kwolek i Ryszard Olszewski.

» **działka nr 11/8, AM-2, obręb Zieleniec**, pow. 2.232 m kw., „na cele handlowe”. Uchwałę przyjęto ośmioma głosami, wstrzymali się od głosu Mieczysław Jakóbek, Wojciech Kuklis, Jarosław Kwolek i Ryszard Olszewski.

» **działka nr 271/29, AM-8, obręb Centrum** (w rejonie ul. Krakowskiej), pow. 70 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 259/42, AM-8, obręb Centrum** (w rejonie ul. Sudeckiej i Wybickiego), pow. 86 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 259/46, AM-8, obręb Centrum** (w rejonie ul. Sudeckiej i Wybickiego), pow. 24 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 147/48, AM-5, obręb Centrum** (w rejonie ul. Słowackiego) pow. 102 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 271/29, AM-8, obręb Centrum** (w rejonie ul. Krakowskiej), pow. 76 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 147/48, AM-5, obręb Centrum** (w rejonie Rynku i ul. Krótkiej), pow. 142 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przy-

jęto jednogłośnie.

» **działka nr 271/29, AM-8, obręb Centrum** (w rejonie ul. Krakowskiej), pow. 290 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 378/3, AM-11, obręb Centrum** (w rejonie ulic Sudecka i Miejska Górka), pow. 264 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

» **działka nr 147/48, AM-5, obręb Centrum** (w rejonie ul. Słowackiego), pow. 75 m kw., w celu zagospodarowania ogródka przydomowego, zieleńca. Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

■ **Uchwała w sprawie wyrażenia zgody na oddanie nieruchomości w dzierżawę na czas nieoznaczony.** Chodzi o działkę 290/30, AM-8 (przy ul. Sportowej), pow. 16 m kw. Uchwałę podjęto (jednogłośnie) na wniosek organizacji pożytku publicznego (PCK) w celu umiejscowienia na działce pojemnika do zbiórki odzieży używanej. Na poprzedniej sesji przyjęto pięć uchwał oddających tej samej organizacji w dzierżawę pięć innych miejsc w tym samym celu.

Budżet stary i nowy

■ **Uchwała o zmianie uchwały nr LX/358/23 Rady Miejskiej w Duszynkach-Zdroju w sprawie uchwalenia budżetu gminy Duszynki-Zdrój na rok 2023.** Projekt tej uchwały, podobnie jak wcześniej podjętych, nie wzbudził dyskusji, choć oczywiście trzeba pamiętać, że radni omawiają projekty jeszcze przed sesją w komisjach. Zmiany w budżecie gminy to m.in. zmniejszenie dochodów ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład na realizację zadań inwestycyjnych o 5 mln zł (dochody te będą realizowane w roku 2024), zmniejszenie wydatków budżetowych o 2 mln zł w związku z budową Wielopokoleniowej Strefy Aktywności (przesunięcie na 2024 r.) i zwiększenie przychodów o 3 mln zł z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych. Uchwałę przyjęto dziesięcioma głosami, przeciwko zagłosowali Wojciech Kuklis i Jarosław Kwolek.

■ **Uchwała w sprawie zmian wieloletniej prognozy finansowej**

Gminy Duszynki-Zdrój. Jak zawsze zmiany w budżecie pociągają za sobą zmianę WPF. Zmieniana WPF obejmuje okres 2023-2026. Uchwałę przyjęło dziesięcioma głosami, przeciwko zagłosowali Mieczysław Jakóbek, Wojciech Kuklis i Jarosław Kwolek.

■ **Uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Duszynki-Zdrój.** Na każdy rok razem z uchwałą budżetową uchwalano nową WPF, która zaczyna się od roku, którego dotyczy. Jednocześnie traci moc poprzednia uchwała w sprawie WPF. Nowo uchwalona WPF obejmuje lata 2024-2027. Skarbniczka gminy Katarzyna Skowron odczytała opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie tej uchwały – pozytywną. Również pozytywnie izba zapiniowała możliwości sfinansowania deficytu gminy w 2024 r. Deficyt ma wynieść 8,8 mln zł i zostanie pokryty dochodami z nadwyżki z lat ubiegłych oraz niewykorzystanymi środkami na rachunku bieżącym budżetu. Warto zaznaczyć, że gmina nie posiada zadłużenia i nie planuje zaciągania zobowiązań mogących zmienić ten stan rzeczy.

Uchwałę wraz z niewielką autokorektą przyjęło ośmioma głosami. Przeciwko głosowali: Mieczysław Jakóbek, Wojciech Kuklis i Jarosław Kwolek. Wstrzymał się od głosu Marcin Zuberski.

■ **Uchwała w sprawie uchwalenia budżetu gminy Duszynki-Zdrój na 2024 r.** Dochody budżetu zaplanowano na 59,98 mln zł, w tym dochody bieżące 29,98 mln, a dochody majątkowe 30 mln. Wydatki budżetu to 70,78 mln zł, w tym wydatki bieżące to 29,97 mln, a wydatki majątkowe 40,80 mln. Deficyt budżetowy ma wynieść 10,79 mln zł i zostanie pokryty przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy (635 tys.) i z nadwyżki z lat ubiegłych (10,16 mln).

Również w przypadku projektu tej uchwały opinia RIO była pozytywna. Uchwałę wraz z trzema autokorektami przyjęło ośmioma głosami. I tu również przeciwko głosowali: Mieczysław Jakóbek, Wojciech Kuklis i Jarosław Kwolek. Wstrzymał się Marcin Zuberski.

Nikt nie zgłosił się do dyskusji nad projektem uchwały budżetowej,

nie odwiedziliśmy się więc, dlatego część radnych głosowała przeciwko jej przyjęciu.

Na koniec serii aż osiemnastu uchwał radni jednogłośnie zatwierdzili **plan kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Duszynkach-Zdroju na I kwartał 2024 r.**

Robi się

Po dziesięciominutowej przerwie przewodnicząca wróciła do punktu „Wyjaśnienia dotyczące spraw poruszanych na ostatnich komisjach i sesji”. Przedstawił je zastępca kierownika Referatu Techniczno-Inwestycyjnego Dariusz Kupiec i był to, jak za wiceburmistrza Pawła Gawlaka, przegląd realizowanych obecnie przez gminę inwestycji.

■ **Budowa drogi Miejska Górka.** Inwestycja nie zakończyła się 8 grudnia, jak planowano. Niespodziewany atak zimy w listopadzie spowodował opóźnienie. Podpisano aneks do umowy przedłużający termin wykonania do 29 grudnia 2023 r. Przypomnijmy, że koszt inwestycji to 2,46 mln zł. Wykonawcą jest firma Krężel ze Ścinawki Średniej. Zadanie obejmuje wykonanie 415 m jezdni asfaltowej wraz z chodnikiem, pieszych łącznika ze schodami do ul. Krasińskiego, 395 m kanalizacji deszczowej i 80 m przykanalików, a także 25 punktów oświetleniowych.

■ **Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę i modernizację Cmentarza Komunalnego.** – Tutaj mamy problemy, trafił się niesolidny wykonawca projektu. Zrobił koncepcję, po czym utknął na pracach projektowych i walczymy z nim w poszczególnych szczegółach, nawet pomagamy mu w pewnych sprawach, ale się to trochę ciągnie. Tutaj będzie decyzja, co dalej z tym fantem zrobić – informował Dariusz Kupiec. A wykonawcą zadania jest konsorcjum firm wrocławskich Roman Rutkowski Architekci oraz Prolog sp. z o.o. Koszt – 187 tys. zł.

■ **Budowa wielopokoleniowej strefy aktywności z placem zabaw dla dzieci, strefą dla seniorów oraz skateparkiem.** Inwestycję wykonuje firma Karol Głowa z Modlniczki pod Krakowem. Wartość zamówienia to ponad 7,3 mln zł. W ramach umowy

firma wykonała najpierw projekt strefy i uzyskała pozwolenie na budowę. Prace rozpoczęto od wymiany gruntu i układania podbudowy na ciągach komunikacyjnych i pod urządzeniami. Zakończenie budowy ma nastąpić z końcem marca 2024.

■ **Przebudowa Placu Warszawy.** Inwestycja została zakończona, ale w protokole odbioru znalazło się wiele poprawek do wykonania w terminie do 30 kwietnia 2024. Wykonawca prac to firma Granit Dariusz Pylak Sp. z o.o. ze Strzegomia. Koszt inwestycji – 2,38 mln zł.

■ **Modernizacja ul. Wiejskiej.** Wykonawca inwestycji został wyłoniony w przetargu rozstrzygniętym w październiku. To znana już w naszym mieście firma Krężel ze Ścinawki Średniej (wykonała modernizację ul. Olimpijskiej, teraz kończy budowę ul. Miejska Górka). Koszt modernizacji Wiejskiej wyniesie 6,8 mln zł. Inwestycja będzie realizowana w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Projektant przystąpił już do prac, przedłożył wstępne propozycje rozwiązań, głównie dot. budowy kanalizacji sanitarnej. W związku z tym konieczne będzie spotkanie z właścicielami gruntów, przez które ta kanalizacja mogłaby przechodzić. Istnieje możliwość ułożenia kolektora wyłącznie na gruntach gminy, ale oznaczałoby to konieczność wybudowania przepompowni.

■ **Modernizacja ul. Zdrojowej.** Także wykonawca tej inwestycji został wyłoniony w przetargu rozstrzygniętym w październiku. To firma Granit Dariusz Pylak Sp. z o.o. ze Strzegomia (właśnie zakończyła przebudowę pl. Warszawy). Koszt modernizacji wyniesie 13,7 mln zł. Będzie ona realizowana w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Odbyło się wstępne spotkanie projektowe. Zebrane podczas niego uwagi zostaną uwzględnione przez projektanta w koncepcji, która zostanie przedłożona radnym celem zaopiniowania.

■ **Przygotowywane są modernizacje kolejnych ulic – Zamkowej, Orzechowej, Wybickiego, Zielonej i Słowackiego.** Pierwsze przetargi ogłaszane będą z początkiem 2024 r. Aktualnie rozstrzygnięty jest przetarg na modernizację oświetlenia drogowego w Zieleńcu – wymienione ma zostać 81 opraw.

■ Trwają też przygotowania do przeprowadzenia modernizacji ujęcia wody na Białym Potoku, modernizacji kortów tenisowych, stadionu miejskiego, boiska orlik oraz oświetlenia Alei Sybraków. Niektóre z zaplanowanych inwestycji są blokowane przez przedłużające się uzgodnienia, tak jest np. w przypadku modernizacji mostków w Zdroju, których projekty nie mogą doczekać się akceptacji Wód Polskich.

■ **Poszukiwanie alternatywnych źródeł wody.** Celem zadania jest wykonanie ujęcia głębinowego wody pitnej dla Dusznik. Przypomnijmy, że znaleziono miejsce, w którym spodziewane są odpowiednie zasoby wód gruntowych (przy drodze Duszniki – Złotno). Niestety gmina ciągle czeka na pozytywną decyzję wrocławskiej dyrekcji Lasów Państwowych.

■ **Sporządzenie dokumentacji planistycznej gminy.** Zlecenie wykonała wrocławska firma Q7 Grupa Projektowa s.c. Zakres prac: zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miejskiej Duszniki-Zdrój, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów budowy infrastruktury sportowej i turystycznej w Dusznikach-Zdroju, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów budowy infrastruktury sportowej i turystycznej w obrębie Podgórze. Dokumentacja ma zostać

Czy w mieście powstaną płatne strefy parkowania?

sporządzona do 18 maja 2024 (studium) i do 18 sierpnia 2024 (plany). Koszt – 463 tys. zł. Prace są nadal na etapie uzgodnień.

Czekając na pieczętkę

Małgorzata Hołyst, radna z okręgu obejmującego ul. Wiejską, zgłosiła gotowość współorganizowania kolejnego spotkania z tamtejszymi mieszkańcami, tym razem z udziałem wykonawcy i nie tylko w sprawie ustalenia przebiegu sieci kanalizacyjnej. Dariusz Kupiec poinformował, że rozmawiano już wstępnie z właścicielem działki, przez którą miałby przebiegać kolektor i – jak się okazało – jest on pozytywnie nastawiony do propozycji, potrzebuje natomiast trochę czasu na jej przeanalizowanie. Ustalono, że spotkanie z mieszkańcami Wiejskiej zostanie zwołane, kiedy tylko wykonawca przedstawi koncepcję modernizacji ulicy. Ma to się wydarzyć jeszcze w I kwartale 2024 r.

Czy farma fotowoltaiczna już działa? – to pytanie Ryszarda Olszewskiego. Radny wrócił też do sprawy modernizacji mostków w części zdrojowej. – To nie może być tak, żeby przez całą kadencję nie zrobić dwóch mostków, prostych według mnie... – irytował się radny.

Instalacja fotowoltaiczna jest wciąż na etapie przyłączania do sieci energetycznej przez Tauron – poinformował Kupiec. Burmistrz uzupełnił, że farma jest w trakcie uruchamiania i sytuacja powinna się wyjaśnić w przeciągu dni. Zauważył przy tym, że podobnie jak lasy i wody, energetyka jest również taką dziedziną, w której bardzo trudno przyspieszyć obieg dokumentów i uzyskanie pozwoleń. To dotyczy również sprawy mostków. – One oczywiście, że są proste, natomiast uzyskanie pieczętki w Wodach Polskich jest dużo bardziej skomplikowaną sprawą – stwierdził Grzegorz Jung.

Przypomnijmy, że wykonawcą farmy fotowoltaicznej jest firma Lubię OZE Sp. z o.o. z Radostkowa-Kolonii, gmina Mykanów, powiat częstochowski. Koszt to ponad 982 tys. zł. Natomiast projekt przebudowy dwóch mostków dla ruchu pieszego w Parku Zdrojowym (przy restauracji Dobre Smaki oraz przy restauracji Kaskada) opracowuje firma RJ Projekt Robert Jaworski z Kunic. W zakresie zlecenia jest uzyskanie stosownych pozwoleń oraz nadzór autorski. Koszt – 103 tys. zł.

Patrol Zieleńiec

Radni zwyczajowo otrzymali przed sesją sprawozdanie z pracy burmistrza za ostatni okres. Małgorzata Hołyst nawiązała do spotkania burmistrza z prezesem Zarządu Uzdrawisk Kłodzkich S.A. Łukaszem Surazyńskim (12 grudnia). – Czy to było takie spotkanie kurtuazyjne z okazji zbliżających się świąt i Nowego Roku, czy też była rozmowa z panem prezesem w kulisach odnośnie tego naszego pawilonu w parku w Dusznikach-Zdroju i o jego przyszłości – zapytała radna.

Okazało się, że spotkanie z prezesem dotyczyło m.in. „tematów łączących interesy gminy i Uzdrawisk Kłodzkich”. – Mówiłem, że opracowujemy czy kończymy opracowywać dokumentację modernizacji Parku Zdrojowego i tutaj będziemy mieli wiele wspólnych elementów. Pan prezes stwierdził, że... Na tym etapie zgoda Uzdrawisk Kłodzkich będzie, do przeprowadzenia, natomiast najczęściej będzie się ograniczała do niefinansowego udziału Uzdrawisk Kłodzkich w tej inwestycji – mówił Jung. – Natomiast to jest jeszcze troszeczkę za wczesny moment, żeby jakieś konkretne ustalenia i uzgodnienia dokonywać, jako że nie mamy projektu i jesteśmy prawdopodobnie przed zmianami władz i w gminie i w uzdrawisku, stąd niektóre rozmowy muszą

począć na zmiany.

Małgorzatę Hołyst zainteresowało także spotkanie burmistrza ze Stowarzyszeniem Zieleniec (15 grudnia) w sprawie dodatkowych patroli policji oraz spotkanie z komendantem Komisarzatu Policji w Polanicy podinsp. Krzysztofem Baranem (18 grudnia). – Czy udało się załatwić dodatkowe patrole? – zapytała radna. – Spotkanie ze Stowarzyszeniem Zieleniec miało na celu omówienie wielu kwestii funkcjonowania Zielenica i podmiotów tam działających, ale też rozmawialiśmy właśnie o jakby tradycyjnym uruchomieniu dodatkowych patroli policyjnych – relacjonował Jung. Zawarto wstępne porozumienie ze stowarzyszeniem i dodatkowe patrole będą obecne w Zieleńcu od 2 stycznia do końca lutego, Funkcjonariusze będą nocowali na miejscu. Natomiast spotkanie z komendantem dotyczyło pewnej kwestii technicznej, przy czym komendant potwierdził ustalenia w kwestii dodatkowych patroli – wyjaśnił burmistrz.

Płatne strefy w przygotowaniu

Burmistrz wydał zarządzenie w sprawie powołania Zespołu ds. Opracowania Koncepcji Stref Płatnego Parkowania na terenie Dusznik-Zdroju (28 listopada). Wojciech Kuklis poprosił o więcej informacji w tej sprawie: – O ile sobie przypominam, nie omawialiśmy takiego tematu ani na komisji infrastruktury, nie wiem, czy na komisji finansów była może omawiana ta sprawa. Myślę, że warto by było, żeby radni też się z tym zapoznali i coś o tym wiedzieli, że już jest koncepcja stref płatnego parkowania na terenie miasta. Jak to ma wyglądać i coś więcej na ten temat...

Podczas wczorajszego posiedzenia komisji rozmawiano o tym, że trzeba szukać oszczędności w wydatkach bieżących – przypomniał bur-

mistrz. Równolegle natomiast trzeba próbować zwiększać przychody bieżące gminy – zaznaczył. Wprowadzenie opłat za parkowanie to jedna z możliwości pozyskania dodatkowych środków do budżetu. Kiedy zespół wypracuje koncepcję, to oczywiście zostanie ona radnym przedstawiona pod dyskusję – zapewnił Grzegorz Jung.

Czego dotyczyło spotkanie burmistrza z prezesem zarządu, dyrektorem naczelnym ZEM Sp. z o.o. Andrzejem Banaszewskim (19 grudnia)? – zapytał Ryszard Olszewski. Burmistrz wyjaśnił, że spotkanie z szefem jednego z największych podmiotów gospodarczych w mieście planowane było od dawna. Spotkanie miało charakter ogólny, ale poruszono też kilka kwestii szczegółowych. Prezesa interesowało np. co miasto zamierza zrobić ze składowanymi od lat „szczątkami wyposażenia miasta”, jak to określił burmistrz. Czy te szczątki są składowane na terenie ZEM czy przy nim – to już nie zostało określone.

Tym razem nikt nie poprosił o głos w ramach ostatniego punktu sesji „Interpelacje, pytania, wolne wnioski i sprawy różne”. Aleksandra Hausner-Rosik zakończyła obrady życzeniami noworocznymi skierowanymi do mieszkańców, radnych i pracowników gminy: – W nadchodzącym roku 2024 życzę państwu zdrowia, wytrwałości i radości. Wielu radosnych i głębokich przeżyć, wewnętrznego spokoju. Życzę, abyśmy dla siebie nawzajem byli życzliwi, abyśmy potrafili nabrać dystansu do tego, co wokół. Ciepłym otulajmy naszych bliskich, uśmiechajmy się do siebie, zapominając o uprzedzeniach i wrogości. Życzę wszystkim zwykłego ludzkiego szczęścia. Do siego roku.

Ostatnia sesja 2023 r. trwała, łącznie z przerwami, tylko nieco ponad godzinę.

Krzysztof
Jankowski

Budżet gminy na 2024 rok

Podczas sesji 28 grudnia 2023 r. radni Rady Miejskiej w Dusznikach-Zdroju przyjęli przygotowany przez burmistrza projekt budżetu naszej gminy na rok 2024. **Wydatki w tegorocznym budżecie opiewają na kwotę 70.777.899,37 zł.** Składają się z wydatków bieżących – 29.970.729,66 zł oraz majątkowych – 40.807.169,71 zł. Dochody zaplanowane w budżecie wynoszą łącznie 59.984.981,50 zł, z czego dochody bieżące to 29.980.417,30 zł oraz majątkowe – 30.004.569,20 zł. Różnice pomiędzy dochodami a wydatkami pokrywa nadwyżka budżetowa z lat poprzednich w kwocie 10.792.917,87 zł.

Warto zauważyć, że gmina nie posiada w 2024 r. żadnych zadłużeń wynikających z kredytów czy innych tego typu zobowiązań.

Najważniejszymi składowymi dochodami są: subwencja oświatowa: 6.032.890 zł, dotacje na zadania zlecone: 1.343.005 zł, dotacje na zadania inwestycyjne 1.642.728 zł, podatki gminne: 9.738.558 zł, udziały w podatkach PIT, CIT: 5.297.692 zł, sprzedaż nieruchomości: 1.440.000 zł, przychody RFIL: 679.000 zł, dochody z lokaty: 850.000 zł, dofinansowania z Polski Ładu (na inwestycje) 26.891.841 zł.

Najważniejsze wydatki to: oświata: 11.952.743 zł, opieka społeczna: 4.205.272 zł, inwestycje: 45.498.559 zł, gospodarka odpadami: 1.776.000 zł, utrzymanie miasta i energia: 2.662.500 zł, drogi i infr. komunalna: 464.400 zł, kultura i ochrona dziedzictwa (DOK i Biblioteka Publiczna): 1.695.000 zł, dotacje dla klubów sportowych: 330.000 zł, skibus: 250.000 zł, dopłata do mieszkań komunalnych: ok. 200.000 zł, dopłata do cmentarz: ok. 100.000 zł, promocja miasta 268.400 zł, Straż Pożarna: 215.500 zł.

Odrobina teorii

Aby dobrze zrozumieć jak funkcjonują gminne finanse, trzeba zrozumieć konstrukcję budżetu gminy. Możemy wyróżnić dwa rodzaje dochodów i wydatków określonych w budżecie gminy: bieżące oraz majątkowe.

Dochody bieżące w budżecie gminy to regularne wpływy finansowe, które pochodzą głównie z różnych źródeł podatkowych oraz innych opłat. Wśród najważniejszych źródeł dochodów bieżących gminy można wymienić: podatki lokalne, opłaty lokalne, dotacje i subwencje, dochody z majątku, część dochodów z podatków dochodowych.

Wydatki bieżące w budżecie gminy obejmują wszystkie regularne wydatki związane z bieżącą działalnością samorządu i utrzymaniem codziennego funkcjonowania społeczności lokalnej. Poniżej kluczowe elementy wydatków bieżących.

- **Pensje i wynagrodzenia:** w ramach wydatków bieżących gmina pokrywa koszty wynagrodzeń swoich pracowników, w tym urzędników, nauczycieli, pracowników administracyjnych czy personelu obsługującego różne dziedziny działalności publicznej.
- **Świadczenie usług publicznych:** gmina finansuje różne usługi publiczne, takie jak oświata, opieka zdrowotna, kultura, sport czy pomoc społeczna. To obejmuje m.in. koszty utrzymania szkół, przedszkoli czy obiektów kulturalnych.
- **Utrzymanie infrastruktury:** gmina ponosi koszty związane z utrzymaniem infrastruktury, takiej jak drogi, chodniki czy oświetlenie uliczne. Te wydatki obejmują zarówno bieżące prace konserwacyjne, jak i drobne naprawy.
- **Energia, woda i inne media:** wydatki związane z dostarczaniem energii elektrycznej, wody, ogrzewania i innych mediów są również uwzględniane w budżecie gminy, aby zapewnić sprawną funkcję instytucji publicznych oraz zapewnić mieszkańcom niezbędne usługi.
- **Zakup dóbr i usług:** gmina nabywa różne dobra i usługi, jak np. utrzymanie zieleni, usługi prawnicze czy sprzątnięcie i utrzymanie terenów publicznych.

Dochody majątkowe w budżecie gminy to dochody pozyskiwane poprzez zarządzanie majątkiem samorządu lokalnego i jego wykorzystanie. Te dochody pochodzą z różnych źródeł związanych z gminnym majątkiem i są kluczowe dla utrzymania, rozwijania oraz efektywnego gospodarowania zasobami gminy. Przykłady dochodów majątkowych to:

- **dotacje inwestycyjne:** gmina może otrzymywać środki finansowe od władz centralnych, organizacji międzynarodowych czy funduszy europejskich na realizację konkretnych projektów inwestycyjnych;
- **zbycie mienia gminy:** gmina może uzyskiwać dochody poprzez sprzedaż lub dzierżawę swojego majątku, na przykład gruntów, nieruchomości czy innych aktywów;
- **Wydatki majątkowe** w budżecie gminy obejmują wydatki przeznaczone na inwestycje, rozbudowę, oraz zakup nowych środków trwałych. Te wydatki są związane z rozwojem infrastruktury, modernizacją gminnych zasobów oraz inwestycjami mającymi długoterminowy wpływ na rozwój społeczności lokalnej. Przykłady wydatków majątkowych to:
 - inwestycje infrastrukturalne: gmina alokuje środki na budowę, remont lub modernizację dróg, mostów, chodników, oświetlenia ulicznego oraz innych elementów infrastruktury publicznej;
 - budowa obiektów użyteczności pu-

blicznej: środki są przeznaczone na budowę i rozbudowę placówek edukacyjnych, obiektów sportowych, parków czy innych miejsc publicznych;

- **zakup środków transportu:** gmina może inwestować w zakup pojazdów, maszyn czy sprzętu niezbędnego do efektywnego świadczenia usług publicznych, jak na przykład pojazdy komunalne czy sprzęt do utrzymania terenów zielonych;
- **modernizacja i utrzymanie budynków użyteczności publicznej:** wydatki są ponoszone na remonty, modernizacje oraz utrzymanie budynków administracyjnych, szkół, placówek kulturalnych czy innych obiektów użyteczności publicznej;
- **inwestycje w zasoby naturalne:** gmina może inwestować w ochronę środowiska, rekultywację obszarów zieleni, zwiększanie dostępu do terenów rekreacyjnych czy inwestycje związane z gospodarką wodną.

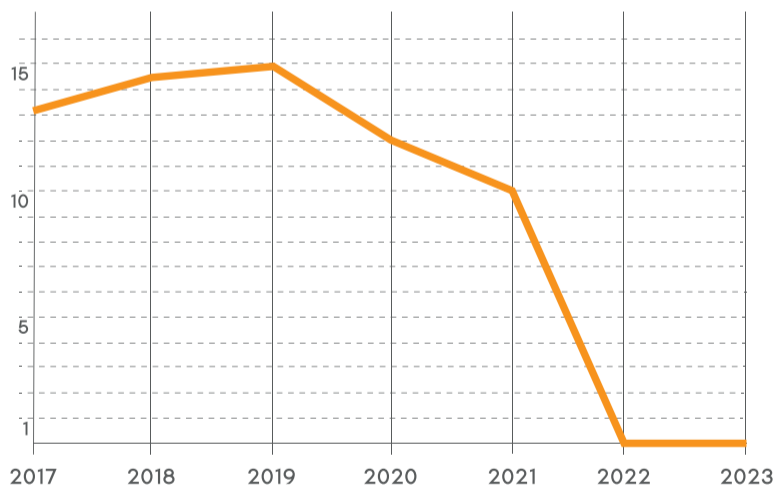
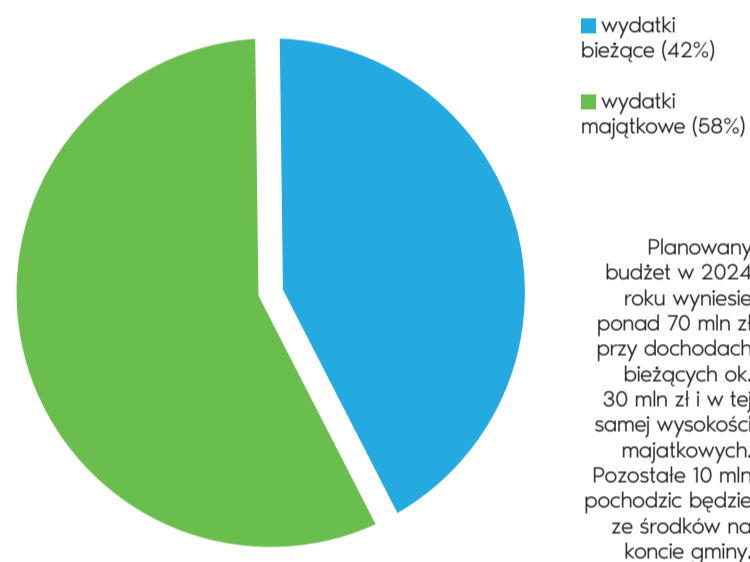
Zakaz mieszania

Jedną z kluczowych kwestii podczas realizacji budżetu gminy jest to, że co do zasady, nie można „mieszać” dochodów i wydatków bieżących z majątkowymi. Przykład? Pieniądzy pochodzących ze sprzedaży budynku nie można przeznaczać na wydatki związane np. z kulturą.

Jesteśmy bogaci, ale tylko trochę

W przypadku naszej gminy jest to aktualnie niezwykle istotne. W związku z pozyskanymi bardzo dużymi środkami wynikającymi ze sprzedaży obiektów sportowych do Centralnego Ośrodka Sportu, nasza gmina nie ma najmniejszego problemu z zapewnieniem środków na wydatki majątkowe. Inaczej jest jednak w przypadku dochodów i wydatków bieżących. Z racji tego, że zgodnie z Ustawą o finansach publicznych gmina nie może „uszczknąć” na bieżące cele z pieniędzy „majątkowych”, musi radzić sobie z tymi wydatkami z dochodów bieżących. Te, co prawda sukcesywnie rosną (choćby ze względu na podatek od nieruchomości z obiektów CO-S-u, zmniejszenie wydatków o kwoty związane z utrzymaniem sprzedanej infrastruktury czy podatków od nowo otwartych obiektów noclegowych), jednak wydatki rosną również. Wzrost wydatków bieżących to m.in. skutek ogólnokrajowej sytuacji gospodarczej, w szczególności związanej z wysokim wskaźnikiem inflacji, ale również przez takie czynniki jak wzrost płacy minimalnej, wynagrodzeń nauczycieli, cen energii elektrycznej czy rosnącymi wydatkami na opiekę społeczną.

Budżet 2024

Poziom zadłużenia gminy w latach 2017-2023

Co dalej?

Tegoroczny budżet, w odniesieniu do wydatków i dochodów bieżących, udało się zbilansować. Dokonano tego, zmniejszając wydatki m.in. na gospodarkę komunalną (utrzymanie zieleni), remonty dróg, promocję miasta, wydarzenia sportowe czy kulturę. Jednak co z przyszłością? Aby w przyszłych latach w odpowiednim stopniu zrealizować wszystkie najważniejsze zadania gminy, trzeba będzie albo zwiększyć dochody, albo zastanowić się nad redukcją innych, niepotrzebnych wydatków.

Trzeba zdecydować, którą drogą pójść. Najrozsądniejszym krokiem bę-

dzie optymalizacja dochodów i racjonalne prowadzenie wydatków. Trzeba mieć tylko na uwadze, że gmina nie jest przedsiębiorstwem i nie powinien tutaj rządzić czysty bilans cyferek w dokumencie księgowym. Gmina działa na rzecz lokalnej społeczności, dlatego planowanie dochodów i wydatków nie powinno się dokonywać kosztem mieszkańców.

Napytanie „co dalej?” będą musiały odpowiedzieć nowe władze miasta, które wybierzemy w kwietniu.

POMNAŻAMY PIENIĄDZE UZYSKANE ZE SPRZEDAŻY OBIEKTÓW DLA COS

Inwestycje 2023/24

W 2023 r. gmina zrealizowała inwestycje za blisko 19 mln złotych, z czego większość pochodziła ze środków zewnętrznych. Udało się m.in. wymienić znaczną liczbę lamp ulicznych na energooszczędne, wybudować nowe podłączenie kanalizacyjne Zieleńca, przebudować Plac Warszawy i opracować wstępną koncepcję rewaloryzacji Parku Zdrojowego. W 2024 r. nie zamierzamy zwalniać i w budżecie na inwestycje zaplanowano 45 mln zł.

Po pierwsze kanalizacja

Najważniejszą inwestycją w minionym roku była bez wątpienia budowa nowej nitki kanalizacyjnej do Zieleńca. Stary kolektor ściekowy ulegał częstym awariom, zwłaszcza w okresie zimowym. Ze względu na położenie przy Bystrzycy Dusznickiej, która jest źródłem wody pitnej dla miasta, wysłużona instalacja ciśnieniowa stanowiła realne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Na szczęście ten problem został już rozwiązany. Nowa sieć biegnie inną trasą, łącząc Zieleńca z Podgórzem i tym samym jest znacząco oddalona od miejskich punktów poboru wody pitnej.

Realizacja tego strategicznego zadania została powierzona konsorcjum firm: Jatax Sp. z o.o. z Kłodzka, Przedsiębiorstwo Wodno-Melioracyjne w Ząbkowicach Śląskich Sp. z o.o. oraz Zakład Inżynierii Sanitarnej WINSAN L. Walkiewicz, Z. Warwarko S.j. ze Ścinawki Średniej.

Pierwszy etap inwestycji zakończył się 15 grudnia 2023 r. Według odrębnego zlecenia podwykonawca TAURON również do 15 grudnia zrealizował przyłącze energetyczne do szafki sterowniczej przy pompowni P5. Po podpisaniu niezbędnych umów z dostawcą energii elektrycznej w ubiegłym tygodniu TAURON zamontował licznik energetyczny. Obecnie będzie można przeprowadzić próby rozruchu, a następnie uruchomienia przepompowni i przekazania całości sieci do Dusznickiego Zakładu Komunalnego. Pierwotnie przewidywano próbną uruchomienie pompowni na zewnętrznym agregacie prądowórczym jednak po konsultacjach, dostawca przepompowni zalecił, z uwagi na skomplikowany układ technologiczny urządzeń w szczególności pomp, uruchomienie pompowni na docelowym stałym prądzie z sieci energetycznej, co zapewni jej bezpieczne użytkowanie. Koszt inwestycji to 10 mln 173 tys zł z czego 7 mln to pozyskane środki zewnętrzne.

W ramach inwestycji zbudowano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyj-

Nowa nitka kanalizacji kosztowała ponad 10 mln zł

nej (rejon Podgórze, Zieleniec) ok. 1,8 km, kolektor tłoczny kanalizacji ciśnieniowej, ok. 4,9 km, zbiornik retencyjny przed główną przepompownią ścieków. Ze względu na znaczne różnice terenu nie udało się uniknąć budowy przepompowni. W ramach nowej nitki kanalizacji wybudowano przepompownię sieciową P5 wraz z montażem pomp i niezbędnym wyposażeniem technologicznym. Do końca stycznia br. Nowa instalacja powinna w pełni przejąć odbiór ścieków ze stacji narciarskiej, tym samym stary kolektor zostanie wyłączony z użytkowania.

Po drugie prąd

Inwestycję, którą widać najlepiej po zmroku, zakończyliśmy w sierpniu

ubiegłego roku. Na ul. Słowackiego, Dworcowej, Willowej, Orzechowej, Olimpijskiej, Wybickiego, Wojska Polskiego, Podgórskiej, Górskiej, Sprzymierzonych oraz wzdłuż drogi krajowej nr 8 wymieniono łącznie 332 oprawy oświetleniowe, 106 słupów oraz 2,5 km kabla energetycznego. Wymianie podlegały głównie sodowe źródła światła, które mają wysokie zapotrzebowanie na energię elektryczną. Po modernizacji zostały one zastąpione oświetleniem w technologii LED, co pozwoli zmniejszyć roczne zużycie prądu na oświetlenie tych ulic z ponad 217.000 kWh rocznie do 51.000 kWh.

Nowe lampy są zarządzane zdalnie. Pozwala to na kolejne oszczędności w zużyciu prądu, np. dzięki modulacji intensywności oświetlenia w zależ-

ności od pory nocy. Elektronika lamp pozwala ponadto na szybkie wykrywanie ewentualnych awarii i automatyczne powiadomianie o problemach operatora systemu. Koszt inwestycji to 1.825.824,30 zł z czego 1.390.185,64 zł pochodziło z dotacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

Wymiana oświetlenia ulicznego to nie jedyna inwestycja, która pozwoli gminie zaoszczędzić na bieżących wydatkach na energię elektryczną. Po koniec zeszłego roku zakończono budowę farmy fotowoltaicznej za kwotę 1.411.015,78 zł z czego 911.716,19 zł pochodziło również z RPO Województwa Dolnośląskiego.

Elektrownia ma moc 149,6 kW i według szacunków projektantów w przeciągu roku pozwoli wyprodukować

ok. 149 tys. kWh prądu. W połączeniu z oszczędnościami uzyskanymi w wyniku wymiany lamp, pozwoli to zmniejszyć koszt utrzymania oświetlenia ulicznego o ponad połowę.

Przed modernizacją na oświetlenie ulic w całym mieście zużywaliśmy rocznie ponad 530 tys. kWh. Po uruchomieniu farmy gmina będzie musiała rocznie zapłacić już tylko za ok. 200 tys. kWh, czyli ponad 60 proc. mniej.

W mieście realizowane są kolejne etapy wymiany oświetlenia ulicznego, m.in. na ul. Miejska Górka oraz w Zieleńcu. W pierwszym kwartale br. planowany jest przetarg na wymianę oświetlenia na Alei Sybiraków. Do wymiany są tam 24 oprawy świetlne i słupy, co będzie kosztowało szacunkowo 272.863,22 zł. Znaczną część tych

Oświetlenie uliczne na terenie całego miasta jest sukcesywnie wymieniane na energooszczędne

W 2024 roku czeka nas modernizacja ul. Zdrojowej, Wiejskiej, Zamkowej (na zdjęciu), Zielonej, Orzechowej i Wybickiego

kosztów – 163 tys. zł – pokryje dofinansowanie pozyskane przez gminę z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Po trzecie woda

O przewodzie głębinowego ujęcia wody pitnej nad powierzchnię nie trzeba nikogo przekonywać. Zwłaszcza w naszym mieście. Woda zmieniająca swój kolor za sprawą torfu wypłukiwanego podczas intensywnych opadów, brak alternatywnego źródła, bardzo zły stan starego kolektora ściekowego z Zieleńca biegnącego niebezpiecznie przy korycie Bystrzycy Dusznickiej oraz cementowo-azbestowe rury w instalacji wodociągowej miasta – to problemy, z którymi trzeba się w końcu uporać.

Ten z awaryjnym kolektorem łączącym stację narciarską z częścią miejską został już rozwiązany, ale alternatywnego źródła wody nadal nie mamy. W 2021 r. dr Józef Fistek opracował geologiczną dokumentację badawczą miejsc, gdzie potencjalnie mogą występować źródła wody pitnej. Po jej analizie wytypowano miejsce do wykonania próbnego odwiertu. Jest to teren leśny nieopodal rozwidlenia drogi z Dusznik do Łęczyc i Złotna. Lokalizacja ta znajduje się w pobliżu istniejącej już sieci wodociągowej oraz po przeciwnej stronie miasta w stosunku do ujęcia na Białym Potoku. Ma to ogromne znaczenie w przypadku skażenia jednego ze źródeł.

W 2023 r. wykonano dokumentację odwiertu próbnego i docelowego. Została ona zatwierdzona przez geodetę powiatowego. Gmina wystąpiła do Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu o zgodę na wejście na administrowany przez nie teren w celu wykonania odwiertu próbnego. Lasy zgody nie wyraziły, pomimo że zakres prac nie przewiduje wycięcia ani jednego drzewa, a gmina zadeklarowała, że w przypadku pozytywnego wyniku odwiertu wykona procedurę odlepienia i przejęcia gruntu. Gmina oczywiście wystąpi ponownie do Lasów Państwowych. W przypadku kolejnej odmowy decyzję, zgodnie z prawem geologicznym, może wydać wojewoda.

Oprócz budowy nowego ujęcia, gmina zmodernizuje stację uzdatniania wody przy Bystrzycy Dusznickiej. Pod koniec ubiegłego roku na ten cel pozyskano milion zł dofinansowania. Po realizacji tej inwestycji efektywność naszej stacji ma się zwiększyć tak, aby zwłaszcza w czasie intensywnych opadów czy wiosennych roztopów woda pozostawała odpowiednio zdezynfekowana i nie zawierała zanieczyszczeń biologicznych.

Nie są to jedyne działania mające na celu podniesienie jakości wody w dusznickich kranach, bo w budżecie na 2024 r. zaplanowano 150 tys. zł na przygotowanie projektu, ekspertyz oraz przeprowadzenie prac budowlanych na ujęciu wody na Białym Potoku. Modernizacja ujęcia jest podkryta bardzo dużymi utratami wody, co jest dotkliwie zwłaszcza w okresie letnim. Ponadto w ramach różnych remontów, modernizacji czy przebudów dróg sukcesywnie będą wymieniane rury tworzące miejską sieć wodociągową. Większość z nich lata swojej świetności ma dawno za sobą.

Wszystkie drogi

Najbardziej widocznym elementem modernizacji dróg była oczywiście przebudowa Placu Warszawy. Prace rozpoczęto 10 lipca i zakończono w grudniu. Założeniem inwestycji, oprócz zwiększenia bezpieczeństwa i estetyki tego miejsca, było połączenie sobą Alei im. Fryderyka Chopina

z ul. Mickiewicza w jeden ciąg pieszy prowadzący od Parku Zdrojowego do Rynku. Ponadto w tym bardzo ważnym węźle komunikacyjnym miasta wszystkie przejścia dla pieszych zostały wyniesione, a przy tym ograniczono ich liczbę. Zamontowano nowoczesne oświetlenie, które doświetla po zmroku nie tylko alejki piesze, ale również wspomniane przejścia. To czego nie widać, a stanowiło ważny element całej inwestycji, to wymiana wszelkich instalacji pod powierzchnią. Koszt przebudowy to 2.380.467,48 zł z czego 450 tys. zł pozyskano z Regionalnego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Efekty przebudowy będziemy mogli w pełni podziwiać dopiero wiosną, kiedy zazielenią się nowe nasadzenia, a wykonawca usunie usterki wskazane w protokole odbioru.

Dlaczego inwestycja została została odebrana z usterkami? Zdecydowano się na to, by jak najszybciej przywrócić ruch samochodów na placu. Uwzględniono również fakt, że termin realizacji prac wypadł częściowo w zimie, co bardzo utrudniło wykonawcy realizację zadania. Do końca kwietnia uzupełnione zostaną brakujące fugi między kostkami, miejscowo nawierzchnia zostanie przełożona, uzupełnione zostaną oprawy i słupy oświetleniowe oraz dokonane zostaną nasadzenia trawy na poboczach i terenach zielonych.

W ub. roku przeprowadzono rekonstrukcję ul. Olimpijskiej – wymieniono nawierzchnię, odtworzono pobocza oraz odwodnienie drogi. Koszt to 1.582.287,31 zł, z czego 783.300 zł stanowiły środki przekazane na ten cel z funduszy Lasów Państwowych. Również w 2023 r. udało się w końcu przywrócić do użytku mostek na ul. Słowackiego (koszt – 62 tys. zł). Na bieżące naprawy dróg i chodników w 2023 roku wydano ponad 160 tys. zł.

To nie koniec

Na ostatnim etapie realizacji jest budowa ulicy Miejska Górka – prace zostaną zakończone do 30 kwietnia 2024 r. Ulica Miejska Górka w obrębie prowadzonych prac była ulicą właściwie tylko z nazwy, bo w rzeczywistości była to droga gruntowa. Zatem od podstaw zbudowano drogę asfaltową wraz z chodnikami, sieć kanalizacji deszczowej, oświetlenie uliczne i kanał technologiczny. Prace zostały przerwane przez inspektora nadzoru budowy ze względu na warunki pogodowe. Pozostała do ułożenia częściowo wiążąca warstwa masy asfaltowej oraz warstwa wierzchnia (ścieralna) na całości. Zaplanowano również prace dodatkowe i ziemne, które wyniknęły w trakcie budowy drogi oraz z potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców. Między innymi przeprofilowane zostaną zjazdy na poszczególne posesje.

W połowie listopada udało się podpisać umowy na modernizację ulic Zdrojowej i Wiejskiej.

Na Wiejskiej prace na zlecenie gminy prowadzić będzie firma Krężel, która poza samym remontem nawierzchni wykona również kanalizację. Do tej pory mieszkańcy musieli posiadać własne szamba lub oczyszczalnie. Ze względu na brak zainteresowania większości mieszkańców w ramach inwestycji nie powstanie sieć wodociągowa, która pierwotnie była planowana. Koszt modernizacji to 6.801.900 zł. Gmina pozyskała na ten cel 7 mln zł z Polskiego Ładu. Inwestycja potrwa do końca listopada 2024 r.

W tym samym terminie powinna zakończyć się kompleksowa modernizacja ul. Zdrojowej. W ramach prac zostanie wymieniona ulegająca cią-

Plac Warszawy został odebrany z uwagami, wskazane usterki mają zostać usunięte na wiosnę br.

Kalendarz kwiatowy wg projektu z 1946 r. autorstwa Czesława Bąchora

głym awariom, a pamiętającą czasy PRL, sieć wodno-kanalizacyjna. Droga otrzyma oczywiście nową nawierzchnię, którą nie będą już „zdobić” studzienki co 20 m, oraz nowe chodniki.

Wybrany w przetargu wykonawca, firma Granit Dariusz Pylak Sp. z o.o., wyceniła prace na – bagatela – blisko 14 mln zł. Większość tej kwoty pokryje dofinansowanie pozyskane przez gminę z budżetu państwa (blisko 12 mln zł). Przypomnijmy, że wykonawcę udało się wyłonić dopiero w drugim postępowaniu przetargowym, po dwukrotnym zwiększeniu środków przeznaczonych na inwestycję. Było to możliwe dzięki nowemu montażowi finansowemu z dwiema promesami z Polskiego Ładu na kwoty 3 i 8,9 mln zł, co i tak nie pozwoliło na uniknięcie zaangażowania własnych środków gminy. Nie jest to pierwsza inwestycja, do której miasto dokłada poważne środki z własnego budżetu. Na realizację nowego połączenia kanalizacyjnego z Zielemca dołożyliśmy z miejskiej kasy 3 mln zł, ul. Zdrojowa, tak jak Strefa Aktywności, pochłoną dodatkowe po 2 mln.

W pierwszym kwartale br. gmina planuje ponadto ogłosić przetargi na przebudowę kolejnych dróg gminnych – ul. Orzechowej, Zielonej, Wybickiego i Zamkowej. W ramach inwestycji na ul. Orzechowej wymieniona zostanie nawierzchnia jezdni oraz krawężniki (520 mb) oraz przebudowana zostanie sieć wodociągowa, kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Na ul. Zielonej na odcinku 530 mb wymieniona zostanie nawierzchnia jezdni i chodników wraz z krawężnikami oraz oświetlenie. Na ul. Wybickiego na długości 540 mb wymieniona zostanie nawierzchnia jezdni, chodniki i krawężniki, przebudowana będzie kanalizacja deszczowa i sanitarna oraz wybudowany odcinek wodociągu – łącznika z ul. Słoneczną. Na ul. Zamkowej na długości 210 mb wymieniona zostanie nawierzchnia jezdni, chodników wraz z krawężnikami, wybudowana kanalizacja deszczowa, przebudowana sieć wodociągowa oraz wykonane oświetlenie.

Wartość tych inwestycji drogowych szacowana jest na ok. 8,5 mln zł, z czego 8 mln to dofinansowanie z Polskiego Ładu. Inwestycja będzie realizowana w formule „zaprojektuj i wybuduj” w oparciu o program funkcjonalno-użytkowy (PFU), który gmina już posiada. Taka formuła realizacji inwestycji zakłada, że wybrany w przetargu wykonawca ma wykonać projekt spełniający założenia PFU, uzyskać wszelkie niezbędne uzgodnienia i otrzymać pozwolenie na budowę oraz zrealizować samą inwestycję. W takiej samej formule, w oparciu o posiadane PFU, jeszcze w tym roku rozpocznie się przebudowa ul. Słowackiego. Na odcinku 200 mb, od Rynku w stronę drogi krajowej, wymieniona zostanie nawierzchnia jezdni, chodniki i krawężniki, przebudowana zostanie sieć wodociągowa, powstanie sieć kanalizacji deszczowej i oświetlenie. Inwestycja szacowana jest na 1.803.196 zł z czego 1.262.300,20 zł pochodzić będzie z Rządowego Funduszu Dróg Samorządowych.

Park jak u Hampla

17 lipca 2023 r. rozpoczęto prace nad kompleksową koncepcją rewitalizacji dusznickiego Parku Zdrojowego. W trakcie postępowania przetargowego na opracowanie koncepcji parku okazało się, że zakres zleconych prac jest tak szeroki, że w całej powojennej historii konserwacji i rewitalizacji obiektów zabytkowych w Polsce nie ma żadnego innego obiektu, który otrzymałby jednorazowo koncepcję rewitalizacji całości jego po-

wierzchni wraz z uwzględnieniem elementów wyposażenia i infrastruktury technicznej!

Koncepcję przemiany naszego Parku Zdrojowego opracowało Landscape Studio we współpracy z Łukaszem Przybylakiem – specjalistą ds. ogrodów historycznych, autorem licznych opracowań rewaloryzacyjnych i studialnych dla historycznych rezydencji w Polsce. Od 2020 r. Przybylak jest wiceprezydentem Europejskiego Szlaku Ogrodów Historycznych (ERHG). Natomiast same Landscape Studio to zespół projektowy stworzony z doświadczonych architektów krajobrazu, którzy zrealizowali m.in. takie projekty, jak rekonstrukcja przeddziejstwa Pałacu Prezydenckiego, odbudowa założenia Pałacowego w Komierowie czy Ogród Króla w Muzeum Pałacu Króla Jana III.

Park Zdrojowy w Duszniakach-Zdroju założony został w drugiej połowie XIX w., a w swoim szczytowym okresie rozwoju na przełomie wieków XIX i XX stanowił jeden z najsłynniejszych ogrodów uzdrowiskowych Europy Środkowej. Koncepcja rewaloryzacji zakłada wykorzystanie najlepszych rozwiązań z tego okresu, ale z uwzględnieniem współczesnych potrzeb oraz wytycznych konserwatorskich.

Koncepcja była wyłożona do publicznego wglądu w dniach od 28 listopada do 12 grudnia 2023 r. Każdy

mieszkaniec mógł się z nią zapoznać i zgłosić pisemne uwagi. W tych konsultacjach udział wzięło kilkanaście osób. W zdecydowanej większości były one pozytywnie zaskoczone bardzo dokładnym opracowaniem koncepcji opartej o kwerendę historyczną i nie szczędzili słów uznania dla projektantów. Jedną z powtarzających się uwag była sugestia, aby nie przenosić całopostaciowego pomnika Fryderyka Chopina z obecnego miejsca.

Wszystkie złożone opinie i uwagi zostały przesłane do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który obecnie finalizuje swoją opinię dotyczącą zakresu prac opisanych w koncepcji. Po otrzymaniu opinii konserwatorskiej i wprowadzeniu wynikających z niej ewentualnych zmian, zespół projektowy przystąpi do opracowywania projektów budowlanych z uwzględnieniem etapowania przyszłych prac. Podział prac na części jest niezbędny ze względu na ich szeroki zakres, ale pozwoli również na pozyskanie środków zewnętrznych na ich realizację, z różnych źródeł i dedykowanych programów.

Ostateczny kształt przebudowy parku nie jest jeszcze gotowy, ale na pewno powrócą wspaniałe dekoracje kwiatowe, w tym kalendarz kwiatowy wg projektu z 1946 r. autorstwa Czesława Bąchora. Koszt opracowania samej koncepcji (297.999,97 zł) zostanie w całości pokryty z budżetu gminy.

Sport do remontu

W budżecie na 2024 r. zaplanowano modernizację boiska Orlik, stadionu miejskiego oraz kortów tenisowych. Orlik, pomimo tego, że niedawno przeszedł bieżący remont, z racji wieku nadaje się już do gruntownej modernizacji. Przetarg na wymianę nawierzchni, elementów ogrodzenia, opraw świetlnych oraz dostarczenie bramek powinien zostać ogłoszony już w pierwszym kwartale br. Szacowany koszt to ok. 800 tys. zł. Pokryty zostanie częściowo z dofinansowania w wysokości 270.895,52 zł, pozyskanego z Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Kolejnym miejskim obiektem sportowym, który wymaga uwagi są korty tenisowe. W ub. r. opieka nad nimi została powierzona dusznickim amatorom tego sportu i z budżetu gminy udało się wymienić na nowy kontener pełniący rolę zaplecza magazynowo-socjalnego. Opracowano również dokumentację przetargową na wymianę ogrodzenia kortów wraz z murkiem oporowym. Kosztorys inwestorski na to zadanie opiewa na kwotę pół mln zł. W tegorocznym budżecie gminy zaplanowano kwotę 140 tys. zł, która powinna pozwolić wymienić murek i ogrodzenie rozdzielające korty.

W zeszłym roku w wyniku zapytania ofertowego wybrano firmę, która wykona program funkcjonalno-użytkowy wraz z koncepcją moderniza-

cji stadionu miejskiego. Modernizacja stadionu podyktowana jest przede wszystkim bardzo złym stanem technicznym budynku, który obecnie pełni funkcje szatni, oraz magazynu. Złecony zakres projektowy poza nowym budynkiem, który będzie mieścił szatnię, zaplecze socjalne oraz przestrzeń magazynową, zawiera wymianę nawierzchni murawy na sztuczną, montaż oświetlenia płyty boiska, budowę nowych trybun oraz wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej. Modernizacja pozwoli piłkarzom rozgrywać mecze w warunkach odpowiednich do XXI w., ale również znacząco zwiększy możliwość komercyjnego wykorzystania obiektu. Płyta boiska stadionu im. Kazimierza Górskiego była remontowana ok. 20 lat temu. Wykonany wówczas drewna przestał spełniać swoją funkcję, a sama powierzchnia już dawno nie jest równa. Sztuczna murawa w naszych warunkach pogodowych pozwoli korzystać z boiska przez większą część roku i znacząco podniesie atrakcyjność obiektu pod kątem wynajmu drużynom zewnętrznym. Najbliższe takie boisko znajduje się w Nowej Rudzie, gdzie grafik na wynajem stadionu w okresie zgrupowań jest zapełniony od godzin porannych aż do 22. PFU opracowuje firma Instal Tech Marcin Marzec z Krakowa za 61.487,54 zł.

Plac zabaw

Pod koniec ub. r. ekipa Karola Głowy rozpoczęła budowę Wielopokoleniowej Strefy Aktywności przy łączniku pomiędzy Aleją Chopina a Aleją Sybiraków. Przypomnijmy, że nie ma to być po prostu plac zabaw, a miejsce w którym zaprojektowano strefy dopasowane do wieku ich użytkowników, tak, aby były one dla nich bezpieczne i miały korzystny wpływ na ich rozwój. W ramach Wielopokoleniowej Strefy Aktywności powstanie strefa dla dzieci w wieku do 3 lat, od 3 do 5, od 7 do 12, strefa dla seniorów, skatepark, WC oraz miejsce pod punkt gastronomiczno-usługowy. Koszt budowy to 7 mln zł, z czego 5 mln to dotacja z XXX. Inwestycja powinna zakończyć się na już wiosną br.

To oczywiście nie wszystkie prace związane z inwestycjami w naszym mieście, bo przygotowujemy jest dokumentacja planistyczna gminy wraz ze zmianą Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego z 2012 roku oraz cząstkowym, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Opracowywana jest również dokumentacja na przebudowę i modernizację Cmentarza Komunalnego i kontynuowana wymiana lamp oświetlenia ulicznego.

sk

DO OPRACOWYWANIA TEGO DOKUMENTU
NASZA GMINA PRZYSTĄPIŁA W UB. R.

Strategia Rozwoju Gminy Duszniaki-Zdrój na lata 2024-2030

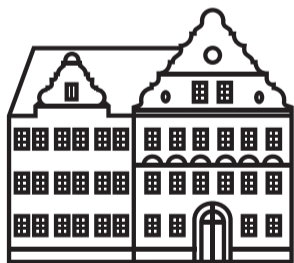
Co to jest strategia?

Strategia rozwoju gminy traktowana jest jako podstawowy i najważniejszy dokument samorządu lokalnego, kierujący wytyczne dla dokumentów wdrożeniowych i planowania przestrzennego. Tak rozumiana strategia ma za zadanie zdiagnozować uwarunkowania, potrzeby oraz potencjał gminy oraz określić długofalowe działania w zakresie polityki społeczno-ekonomicznej.

Na ten moment strategia rozwoju gminy jest dokumentem fakultatywnym, a więc nieobowiązkowym. Jednak od roku 2026 strategia z dokumentu fakultatywnego, stanie się elementem obligatoryjnym w każdej gminie.

Dlaczego przystąpiliśmy do opracowania strategii?

Przed nami nowa perspektywa finansowa UE. Środki finansowe posiadane przez gminę można efektywnie pomnożyć m.in. aplikując o fundusze unijne na realizację najważniejszych, strategicznych dla naszego miasta inwestycji. Strategia zaś jest skutecznym narzędziem przygotowania do aplikowania o środki zewnętrzne. Ponadto strategia stanie się dla gminy doskonałą płaszczyzną do rozmów z partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz katalizatorem pozytywnych zmian i rozwoju.

Jak wyglądają prace nad strategią?

Niezwykle istotną w procesie tworzenia strategii jest partycypacja społeczna mieszkańców i innych grup interesariuszy. Stąd nasze prace nad strategią odbywały się przy pełnym zaangażowaniu mieszkańców, radnych, pracowników jednostek organizacyjnych oraz inwestorów. Opracowanie strategii zlecono firmie zewnętrznej, która prowadzi nas przez ten żmudny i skomplikowany proces.

Na ten moment jesteśmy po trzech owocnych spotkaniach (dziękujemy za tak liczną frekwencję), a projekt strategii jest w trakcie konsultacji, które potrwać do 11 lutego. Liczymy, że do marca br. uda nam się uchwalić ten niezwykle istotny dla naszej społeczności dokument.

inf. UM

Hania i Kornelia powalczą o medale olimpijskie

Dwie zawodniczki dusznickiego klubu sportowego UKS Orlica, Hanna Mazur i Kornelia Woźniak reprezentować będą Polskę na IV Zimowych Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich, które rozegrane zostaną w Gangwon w Południowej Korei.

Ta sportowa impreza to swoisty przedsmak przed „normalnymi” Igrzyskami Olimpijskimi. To właśnie podczas tych młodzieżowych zawodów możemy zobaczyć przyszłych seniorskich mistrzów.

Polska reprezentacja w tym roku liczy 48 osób – 31 młodych mężczyzn i 17 kobiet. Dołączą oni do niemal 1900 sportowców z 79 krajów. W czasie wydarzeń młodzi sportowcy rywalizować będą w 15 dyscyplinach.

Hanna Mazur konkurować będzie w łyżwiarstwie szybkim, za to Kornelia Woźniak stanie do rywalizacji w short tracku. Kornelia będzie również chorążym reprezentacji Polski i poniesie polską flagę podczas ceremonii otwarcia wydarzenia. Warto zauważyć, że w składzie reprezentacji znalazł się również jeszcze jeden duszniczanie, Witold Mazur, w roli trenera.

Życzymy Hanii oraz Kornelii powodzenia w zawodach, owocnej rywalizacji i zebrania jak największej sportowej doświadczenia. Dla nas już jesteście zwycięzcami!

Ze względu na datę rozgrywania zawodów (19.01 – 01.02.), o rezultatach poinformujemy w kolejnym wydaniu Kuriera Dusznickiego.

Damian Bochnak

Zima w mieście

Przypominamy o spoczywającym na właścicielach, zarządcach i użytkownikach nieruchomości obowiązku zimowego utrzymania czystości i porządku na terenie chodników położonych wzdłuż posesji.

Obowiązkiem właściciela, zarządcy lub użytkownika nieruchomości jest oczyszczenie chodnika przy posesji ze śniegu, błota, lodu i gromadzenie ich na jego skraju od strony jezdni. Jednocześnie zabrania się wyrzucania wyżej wymienionych nieczystości na jezdnię, do krętek ściekowych bądź koszy ulicznych.

DZK pomoże

Istnieje możliwość podpisania odpłatnej umowy z Duszniczkim Zakładem Komunalnym na świadczenie usług w powyższym zakresie, co pozwoli zaoszczędzić czas i wysiłek poświęcony na zimowe utrzymanie chodników przylegających do nieruchomości, a także zwolni od odpowiedzialności cywilnej za zdarzenia zaistniałe na obsługiwanych przez nas terenach.

Odbiór popiołu

Popiół z domowych palenisk należy gromadzić w workach do tego przeznaczonych i umieszczać w pojemniku na odpady zmieszane lub gromadzić przy pojemnikach na odpady zmieszane (worki powinny być zawiązane). Jego odbiór w okresie zimowym odbywa się raz w tygodniu zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów zmieszanych. Zapotrzebowanie na worki można zgłaszać bezpośrednio w siedzibie Dusznicznego Zakładu Komunalnego przy ul. J. Słowackiego 32A, telefonicznie pod numerem 748 627 632 lub mailowo na adres dzk@duszniczki.pl. Worki są bezpłatne.

Odsnieżanie ulic

Wraz z opadami śniegu pojawia się problem odsnieżania dróg. Za stan ulic odpowiada Duszniccki Zakład Komunalny. Kiedy widzicie, że droga jest nieprzejezdna prosimy o kontakt pod numer 748 627 632. Numer dostępny jest przez 24 godziny na dobę. Jeśli zaobserwujecie jakiegokolwiek zagrożenie spowodowane złym stanem dróg lub chodników w okresie zimowym, niezwłocznie poinformujcie o tym Duszniccki Zakład Komunalny, tel. 748 627 620 lub Urząd Miejski w Duszniczkach-Zdroju, tel. 748 697 669.

Za utrzymanie zimowe Parkingu Park & Ride odpowiedzialna jest firma SALUS Adam Szopa, ul. Akacja 4N, 55-040 Kobierzyce, Śląska, tel. 668 840 183

Za przejezdność drogi W. Polskiego od Papierni przez Stalowy Zdrój (dawn. Blachownia) do Zielenicy oraz drogi ul. Dworcowa (od skrzyżowania z DK 8) do Łęczyc odpowiada Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku/Obwód Drogowy nr 1 w Szczytnej, tel. 748 680 180, 748 683 387, 601 629 153.

Za utrzymanie drogi wojewódzkiej nr 389 biegnącej przez Zieleniec odpowiedzialna jest Dolnośląska Służba Dróg i Kolei DSDiK. Obwód drogowy Łądek-Zdrój, tel. 748 146 957, 609 990 928

Za utrzymanie drogi krajowej nr 8 w granicach miasta odpowiedzialna jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą Rejonu w Kłodzku tel. 748 672 262-63 wew. 13.

inf. DZK

HISTORIA DZIEWCZYNIKI Z DUSZNICKIEGO SIEROCIŃCA

Urszula odnalazła rodzinę po 79 latach

Urszula Just przysłała na świat w Brzegu 20 sierpnia 1941 r. w niemieckiej rodzinie. Trzy lata później na świat przychodzi jej młodsza siostra Ingrid, urodzona w roku 1944. Następują tragiczne wydarzenia roku 1945. Ingrid jest u boku swej matki, natomiast Urszula przebywa wraz z babcią.

Choroba Urszuli sprawia, że dziewczynka musi zostać oddana do szpitala. Tymczasem u bram Brzegu stoją już wojska rosyjskie. Następuje ofensywa i władze niemieckie podejmują decyzję o ewakuacji dzieci. 22 stycznia 1945 r. zostają przewieziona ciężarówkami do pensjonatu o nazwie Cecilia (późniejsze Odrodzenie) w ówczesnym Bad Reinerz. W obawie przed Rosjanami pracownice niemieckie uciekają w głąb Niemiec, a dziećmi opiekują się polskie siostry Notre Dame. Kilka miesięcy później Urszula trafia do obiektu Parkhotel (obecny Zimowit). Tymczasem w Brzegu matka i babcia oraz Ingrid przeżywają chwile grozy. Tylko dwa podstawowe pociągi i reszta ludności w mrozie opuszcza Brzeg.

Zawierucha wojenna powoduje, że Urszula pierwsze miesiące spędza w Duszniczkach-Zdroju. Tutaj jest leczona i dochodzi do zdrowia. W tym samym czasie matka rozpaczliwie poszukuje swej córeczki.

W roku 1946 dostaje wiadomość, że przebywa ona w sierocińcu w Duszniczkach-Zdroju. Matka wysłała list i dostaje odpowiedź, że dziecko zostało adoptowane przez porządną i dobrą katolicką rodzinę. Następnie kontaktuje się z Wojewódzkim Wydziałem Opieki Społecznej we Wrocławiu (dokumenty te i listy w posiadaniu archiwum Muzeum Skarbiec Duszniczkach-Zdroju). W lipcu 1946 r. Urszula zostaje ochrzczona, a w październik tego samego roku udaje się do Jaworzna wraz z rodzicami adopcyjnymi. Tutaj dorasta, aby w roku 1959 wyjechać na stałe do Krakowa. W Niemczech trwają nieustanne poszukiwania Urszuli, które nie przynoszą żadnego rezultatu.

W roku 2021 zostaje przeze mnie przejęty tajny dokument, a właściwie jedna linijka tekstu, która pozwala mi rozpocząć poszukiwania Urszuli. Czynie mały krok, jednak ze względu na to, że trudno ustalić, kim byli rodzice, na jakiś czas zawieszam poszukiwania. W międzyczasie młodsza siostra, Ingrid, umiera w 2021 r. Na łóżu śmierci bardzo często wraca myślami do swej siostry Urszuli. Tuż po świętach, 27 grudnia 2023 r., otrzymuję e-mail z Hamburga. Oto jego skrócona część: „Nazywam się Ingrid Ernst i kontaktuję się z Panem z Hamburga w Niemczech. Natknęłam się na Pana badania dotyczące sierocińca w Bad Reinerz poprzez internet”. Teraz następuje dokładny opis wydarzeń, który kończy się słowami: „Teraz natknęłam się na Pana informacje i chciałabym podjąć kolejną próbę odnalezienia ciotki. To byłby cud, ale nie chcemy tracić nadziei. Czy może Pan w tym pomóc lub jaki byłby najlepszy sposób dla nas jako rodziny, aby wznowić nasze poszukiwania Urszuli?”

Byłabym bardzo zadowolona, gdyby Pan się odezwał i pozostając z najlepszymi życzeniami z Hamburga”

Taka wiadomość jest dla mnie wyzwaniem, tym bardziej że wcześniej szukałam Urszuli. Teraz jednak mam cenną informację, czyli datę jej urodzenia. Ponownie udaję się do Jaworzna i tutaj trafiam na pasjonata miejscowości. Genealogia Jaworzna przejmuje śledztwo i w ciągu kilku dni odkrywamy członków rodziny, aby już nazajutrz mieć adres i numer telefonu Urszuli.

Tuż przed Nowym Rokiem jeden z członków rodziny przekazuje do mediów informację o śmierci Urszuli (śmierć datowana na 2021 r.). Kontaktuję się z rodziną w Hamburgu i przekazuję smutną wiadomość. Okrywamy się smutkiem i łzami. Przecież byliśmy już tak blisko odnalezienia żywej Urszuli. Przeżywamy żałobę po jej śmierci. Tuż po północy sprawdzam grobonety Krakowa i odnajduję zmarłą Urszulę i choć zgadza się prawie wszystko, to jednak nie jest to nasza Urszula. Po północy wykonuję ponowne połączenie do Hamburga. Przekazuję informacje, co pozwala nam żyć kolejną nadzieją, że odnajdziemy żywą Urszulę. To właśnie siostrzenice Urszuli, czyli trzy córki Ingrid, są tak zawzięte w poszukiwaniach swej cioci od dziesięcioleci.

Tuż przed Nowym Rokiem wykonuję pierwsze połączenie telefoniczne do Urszuli. Po prawie dwudziestu próbach udaje mi się dozwonić i słyszę głos jej syna. Delikatnie i dyplomatycznie nawiązuję do historii jej mamy. Na końcu mówię, że odnaleźliśmy jej prawdziwą rodzinę. Słysząc w telefonie takie zdanie „Mamo, czy ty miałaś siostrę?”. W dali słysząc głos starszej kobiety, że „bzdury opowiadasz, nigdy siostry nie miałam”. Po krótkim czasie syn mówi, że nie interesuje go ta historia i trzaska słuchawką. To jest dla mnie kluczowa informacja. Urszula, mimo upływu tylu lat, żyje.

Łączę się w pierwszej wideokonferencji z trzema siostrzenicami i tłumaczką. Mówię do nich, że mam dobrą i złą informację. Zaczynam od złej, że syna to nie interesuje – co jest problemem. Po krótkiej chwili ze łzami w oczach mówię, że Urszula żyje i słyszałem jej głos. Teraz następują gwałtowne decyzje. Już 2 stycznia siostrzenice z Hamburga, Wiednia i Mediolanu są w Krakowie. Nie wytrzymują i już nocą idą pod blok Urszuli. Wcześniej wpadliśmy na pomysł, żeby pomocy udzielił nam ksiądz z Krakowa. Kontaktuję się z kapłanem z parafii Urszuli i bez chwili namysłu uzyskujemy jego pomoc. Rano trzy siostrzenice, tłumaczka i ksiądz wykonują akcję pod kryptonimem „Urszula”. Niestety, do wieczora nikt nie

odbiera domofonu. Ksiądz kontaktuje się z sąsiadką i uzyskuje cenne informacje o pobycie Urszuli w innym miejscu.

Wieczorem Ingrid, stojąc pod blokiem, spotyka Urszulę. Pierwsze spotkanie, krótka wymiana zdań i pierwsze zdjęcie. Nazajutrz o godzinie 11 w restauracji hotelowej dochodzi do pierwszego spotkania siostrzenic z Urszulą. Pierwsze zdjęcia, pierwszy filmik i pierwsze przytulenia oraz pocałunki.

Po 79 latach rodzina została ponownie połączona. Następnie miało miejsce jeszcze kolejne spotkanie, a Ur-

szula dostała album ze zdjęciami. To niesamowite wydarzenie.

Kilka dni później rozmawiam z Urszulą i pytam, czy pamięta Duszniczkach-Zdrój. Zapamiętała jedną rzecz i aż jedną – były to siostry w habitach, ich opiekuńczość i miłość. Tyle zapamiętała. Cieszymy się tym pięknym odnalezieniem. Ja tymczasem czekam na wizytę naszych gości w Duszniczkach-Zdroju. Zobaczą miejsce prawie dwóch lat pobytu swojej cioci w tajemniczym sierocińcu.

Dariusz Gieźta
uzeum Skarbiec
Duszniczkach-Zdroju

Krawędź

– to tytuł nowej wystawy sztuki papieru, którą Muzeum Papiernictwa otworzyło 12 stycznia. Wystawa prezentuje twórczość Marii Matyi-Rozpary, doktorce sztuki.

Artystka porusza się w dziedzinie malarstwa, papieru unikatowego, instalacji site-specific, rysunku i projektowania. W swej twórczości podejmuje tematy związane z chrześcijaństwem, kondycją ludzką, przemijaniem i pamięcią.

Tak o wystawie pisze Ewelina Sobczyk-Podleszańska, autorka albumu „Słonne muzea i galerie”:

Nowa wystawa Marii Matyi-Rozpary nosi tytuł „Krawędź”. Etymologia wywodzi jego znaczenie od słowa „krawać”, czyli kroić, ale to oznacza również nadawanie kształtu i poszukiwanie formy. Jednocześnie słowo to oznacza kraniec, koniec czegoś i konieczne zetknięcie się z czymś innym. Wyjątkowo pojemna więc to nazwa ekspozycji, sugerująca, ale nienarzucająca, zakładająca szacunek do odbiorcy i zapraszająca go do samodzielnej indywidualnej pracy nad odczytywaniem prezentowanych obiektów. Nieprzypadkowo wystawa ma miejsce w dusznickiej instytucji, bowiem głównym materiałem, który wykorzystuje Maria Matyja-Rozpara jest papier. Mimo, że obecny w życiu codziennym tak często, pełni w nim głównie użytkowe funkcje, co powoduje, że najczęściej nie dostrzegamy jego wyjątkowości. Również w tradycyjnym, potocznym odbiorze technik

artystycznych papier nie był odbierany jako materiał szlachetny – „podobnie” do pasteli czy grafik nie zasługiwało na taką wartość jak szlachetne drewno czy płótno. Cóż, zwykle nie zastanawiamy się nad tym, że papier może być pochodną tych materiałów. Tymczasem papier bardzo często jest i nośnikiem i materialnym świadectwem idei – nieraz tych najważniejszych, decydujących o porządku świata. Jako substancja pochodzenia organicznego zawiera w sobie jego strukturę zapisaną w każdej najmniejszej części. W przypadku tej wystawy papier jest zarówno materiałem plastycznym jak i przekazem ideowym choć nie jest podany wprost, jako zapis. Ekspozycja w dużym stopniu ma charakter odwołujący się do świata symboliki chrześcijańskiej. Jest świadectwem jej przeżywania, ale również dialogiem z tradycyjnymi jej formami i próbą przełożenia na nowy, włączający język (...). Oglądając kolejną już ekspozycję prac Marii Matyi-Rozpary można snuć rozważania nad tym, co niektórzy nazywają potęgą wizualną – w jaki sposób są obecne w naszym życiu, w jaki sposób na nas oddziałują? Na ile potrzebne są idee? Albo jej próbie zrozumienia czy przeżycia? Czy zatrzymalibyśmy się nad tymi problemami gdyby nie artyści?

Wystawy takie jak ta pozwalają się zatrzymać, odetchnąć, dać sobie przestrzeń na refleksję.

Kuratorką wystawy jest Dorota Zielińska-Pytłowany. Ekspozycję można

zobaczyć do 13 czerwca 2024 r. Dostępny bezpłatny katalog.

Uwaga: w okresie feryjnym, od 15 stycznia do 25 lutego br., muzeum jest czynne dłużej: poniedziałek – sobota:

9:00 – 18:00, niedziela: 9:00 – 16:00. Zapraszamy.

inf. MP

Pierwszy rok działalności DOK-u

Za nami 2023 rok, który był de facto pierwszym rokiem działalności Dusznicznego Ośrodka Kultury. W tym czasie DOK zorganizował aż 134 różnego rodzaju wydarzenia: od koncertów muzyki klasycznej, poprzez zajęcia dla dzieci, aż do zabawy tanecznej w Dworku Chopina.

Tradycyjnie już początek roku stanął pod znakiem organizacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wzorem lat ubiegłych w miasto wyszli wolontariusze, a w Dworku Chopina odbyła się część artystyczna i licytacja. Dzięki hojności mieszkańców po raz kolejny udało się pobić rekord zebranych funduszy. Wspólnie zebraliśmy 37.018 złotych. Jest to kwota, którą mamy nadzieję przebieć podczas tegorocznego, 32. finału.

W lutym uroczystie zainaugurowaliśmy obchody Roku Felixa Mendelssohna. Spotkania z tym wybitnym kompozytorem i jego twórczością towarzyszyły nam przez cały rok, a ich zwieńczeniem był VII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej im. Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego, który odbył się na przełomie września i października. Miesiąc zakochanych był także czasem, kiedy w Teatrze Zdrojowym gościliśmy młode talenty, szlifujące swoje zdolności w ramach kursów wokalnych prowadzonych przez Akademię Muzyczną z Wrocławia.

W marcu zainaugurowaliśmy cykl

„Czwartki z kulturą”, a pierwszym gościem był Zbigniew Piotrowicz, autor książki „Sudeckość”, podróżnik, alpinista i psycholog. Tamtego czwartkowego wieczoru wspólnie z licznie zgromadzoną publicznością próbowaliśmy odpowiedzieć na pytanie, czy w regionie istnieje tzw. „sudeckość”. Z okazji Dnia Kobiet zainaugurowaliśmy cykl Młody Dworek, którego zamierzeniem jest przedstawianie dusznickiej publiczności młodych, utalentowanych artystów. W marcu sprowadziliśmy także do Dworku Chopina teatr lalek.

Największym kwietniowym wydarzeniem był organizowany przy Schronisku PTTK „Pod Muflonem” Dzień Ziemi, którego główną gwiazdą był zespół Dom o Zielonych Progach. Tego dnia wspólnie z mieszkańcami Dusznic-Zdroju i turystami zasadziliśmy las, który już niebawem doda dodatkowego uroku wyjątkowemu miejscu, jakim są okolice wspomnianego schroniska.

W maju z okazji Duszniczej Majówki zaprosiliśmy mieszkańców i turystów na zwiedzanie ruin zamku Homole, który był kiedyś stolicą państewka homolskiego. Jego częścią były przecież Dusznic-Zdrój. Dwa pozostałe dni majówki upłynęły pod znakiem rockowej muzyki w Dworku Chopina, a zagrali Paweł Tur i Kapela Bożków.

W czerwcu z okazji Dnia Dziecka zaprosiliśmy najmłodszych do współ-

Przez cały zeszyły rok dzieci brały udział w cyklicznych zajęciach w ramach Fabryki Pomysłów, na zdjęciu prowadząca Dorota Nowakowska

nej zabawy w Parku Zdrojowym. Były dmuchańce, poczęstunek i wystawa prac młodych artystów z całej ziemi kłodzkiej. Pod koniec czerwca zainaugurowaliśmy kolejny cykl, który będziemy kontynuować także i w tym

roku. „Kultura pod oknem” ma na celu wyjście z muzyką w miasto. Z tej okazji gościliśmy Moisesa Bethencourta, który przeniósł nas swoją muzyką z ulicy Mickiewicza i Parku Zdrojowego wprost do słonecznej Hiszpanii, a

także DJ Pełę De Sax i góralską Kapelę Folkowni. Równolegle przez cały okres wakacji odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży.

W sierpniu z okazji Pikniku Sąsiedzkiego zaprosiliśmy dusznickan do wspólnej wymiany poglądów, towarów i zabawy w ramach gier ulicznych. Ostatni miesiąc wakacji był także czasem największej imprezy plenerowej zorganizowanej przez nas w minionym roku. W ramach OSP Fest, który odbył się na parkingu Park & Ride mogliśmy usłyszeć hity polskiego rocka, koncert poświęcony grupie Queen, a na deser zaserwowaliśmy dyskotekę pod gwiazdami.

Przełom września i października upłynął pod znakiem wspomnianego już wcześniej VII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej im. Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego. W jego trakcie przez sześć dni na scenie Teatru Zdrojowego (i nie tylko) gościliśmy największe postacie światowej kameralistyki z wybitnym Szymanowski Quartet na czele.

W listopadzie dwoma koncertami uczciliśmy rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę, a także uroczystie zakończyliśmy Rok Felixa Mendelssohna w Dusznicach-Zdroju. W grudniowy czas przedświąteczny wspólnie zjedliśmy wigilię podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego, a także wysłuchaliśmy koncertów ko-

inf. DOK

Rozkład jazdy Skibusa

WYJAZD NA NARTY

LINIA NIEBIESKA

DWORZEC PKP	8:30	9:30	10:00	11:00	16:20	17:00	18:00
PKS NŻ	8:33	9:32	10:02	11:02	16:22	17:02	18:02
RYNEK	8:34	9:33	10:03	11:03	16:23	17:03	18:03
PLAC WARSZAWY	8:37	9:36	10:06	11:06	16:26	17:06	18:06
PARKING A NŻ	8:38	9:37	10:07	11:07	16:27	17:07	18:07
PARKING B NŻ	8:39	9:38	10:08	11:08	16:28	17:08	18:08
PARK ZDROJOWY	8:40	9:39	10:09	11:09	16:29	17:09	18:09
IMPRESJA	8:41	9:40	10:10	11:10	16:30	17:10	18:10
MUZA	8:44	9:43	10:13	11:13	16:33	17:13	18:13
JARZĘBINA NŻ	8:48	9:47	10:17	11:17	16:37	17:17	18:17
TORFOWISKO NŻ	8:54	9:53	10:23	11:23	16:43	17:23	18:23
NARTORAMA	9:00	9:59	10:29	11:29	16:49	17:29	18:29
DIAMENT	9:01	10:00	10:30	11:30	16:50	17:30	18:30
PARKING GŁÓWNY	9:03	10:02	10:32	11:32	16:52	17:32	18:32
WINTERPOL	9:07	10:06	10:36	11:36	16:56	17:36	18:36
PARKING MIESZKO	9:12	10:11	10:41	11:41	17:01	17:41	18:41

LINIA ZIELONA

PODGÓRZE	9:00	10:40	16:05	18:00
KARCZMA	9:01	10:41	16:01	18:11
IMPRESJA	9:05	10:45	16:05	18:15
PARK ZDROJOWY	9:06	10:46	16:06	18:16
PARKING B NŻ	9:08	10:48	16:08	18:18
PARKING A NŻ	9:10	10:50	16:10	18:20
PKS ZEM	9:17	10:57	16:17	18:27
KOZIA HALA NŻ	9:27	11:07	16:27	18:37
INNWERSJA NŻ	9:30	11:10	16:30	18:40
PRZYSTANEK ALASKA	9:38	11:18	16:38	18:48
MIESZKO	9:40	11:20	16:40	18:50
WINTERPOL	9:42	11:22	16:42	18:52
PARKING GŁÓWNY	9:44	11:24	16:44	18:54
DIAMENT	9:45	11:25	16:45	18:55
NARTORAMA	9:46	11:26	16:46	18:56

POWRÓT Z NART

LINIA NIEBIESKA

PARKING MIESZKO	9:15	10:15	15:00	16:00	17:00	19:00	19:50
WINTERPOL	9:17	10:17	15:02	16:02	17:02	19:02	19:52
PARKING GŁÓWNY	9:19	10:19	15:04	16:04	17:04	19:04	19:54
DIAMENT	9:21	10:21	15:06	16:06	17:06	19:06	19:56
NARTORAMA	9:22	10:22	15:07	16:07	17:07	19:07	19:57
TORFOWISKO NŻ	9:28	10:28	15:13	16:13	17:13	19:13	20:03
JARZĘBINA NŻ	9:32	10:32	15:17	16:17	17:17	19:17	20:07
MUZA	9:35	10:35	15:20	16:20	17:20	19:20	20:10
IMPRESJA	9:38	10:38	15:23	16:23	17:23	19:23	20:13
PARK ZDROJOWY	9:40	10:40	15:25	16:25	17:25	19:25	20:15
PARKING B NŻ	9:43	10:43	15:28	16:28	17:28	19:28	20:18
PARKING A NŻ	9:44	10:44	15:30	16:30	17:30	19:30	20:20
PLAC WARSZAWY	9:45	10:45	15:31	16:31	17:31	19:31	20:21
RYNEK	9:47	10:47	15:33	16:33	17:33	19:33	20:23
PKS NŻ	9:49	10:49	15:35	16:35	17:35	19:35	20:25
DWORZEC PKP	9:53	10:53	15:39	16:39	17:39	19:39	20:29

LINIA ZIELONA

NARTORAMA	9:50	14:30	17:10	20:15
DIAMENT	9:51	14:31	17:11	20:16
PARKING GŁÓWNY	9:53	14:33	17:13	20:18
WINTERPOL	9:55	14:35	17:15	20:20
MIESZKO	9:57	14:37	17:17	20:22
PRZYSTANEK ALASKA	9:59	14:39	17:19	20:24
INNWERSJA NŻ	10:07	14:47	17:27	20:32
KOZIA HALA NŻ	10:10	14:50	17:30	20:35
PKS ZEM	10:20	15:00	17:40	20:45
PARKING A NŻ	10:27	15:07	17:47	20:52
PARKING B NŻ	10:28	15:08	17:48	20:53
PARK ZDROJOWY	10:30	15:10	17:50	20:55
IMPRESJA	10:32	15:12	17:52	20:57
KARCZMA	10:35	15:15	17:55	21:00
PODGÓRZE	10:36	15:16	17:56	21:01

więcej informacji: skibus.duszniki.pl

